

*Затверджено Вченою Радою
факультету геології, географії,
рекреації і туризму
від 03.04.2023
Протокол № 4*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ ПРИРОДИ ЗЕМЛІ»

ОП «ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ, МОНІТОРИНГ І КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»

1. *Назва курсу:* Глобальні зміни природи Землі
 2. *Лектор:* доцент Решетченко Світлана Іванівна, канд. геогр. наук
 3. *Статус:* вибіркова дисципліна
 4. *Курс:* четвертий курс, 7-8 семестр
 5. *Кількість кредитів:* 8; академічних годин: 240 годин (у тому числі 44 години - лекції, 88 години - практичні заняття, 108 годин - самостійна робота).
 6. *Попередні умови для вивчення* – курс тісно пов'язаний із навчальними дисциплінами «Загальна геологія», «Клімат Землі», «Загальна гідрологія», «Загальне землезнавство», «Фізична географія України», «Ландшафтознавство», «Моніторинг довкілля», «Основи геоекології» тощо.
 7. *Опис курсу:* **Мета курсу** – розкрити основні теоретико-методологічні знання щодо сучасного стану зміни природи Землі відповідно до глобальних цілей сталого розвитку планети: земельні ресурси та головні напрями їх оптимізації; структура використання кліматичних та водних ресурсів, основні джерела їх забруднення, екологічні проблеми поверхневих і підземних вод; головні чинники загрози біорізноманіттю, особливості виникнення і розповсюдження соціальних негараздів, шляхи покращення ситуації та забезпечення територіальної соціальної справедливості на території; біосфера, природокористування. раціональне та нераціональне природокористування; природний територіальний комплекс, географічний комплекс, природно-антропогенні та природно-техногенні системи, геосистеми та геотехсистеми.
- Основні завдання вивчення дисципліни:* розкрити практичні аспекти географічних досліджень з метою оптимізації природного середовища, теоретико-методологічні основи географічних досліджень, фундаментальні властивості довкілля, проектування, оцінку та прогноз його стану.

Загальні і фахові компетентності:

- соціально-особистісні – системне мислення, самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; наполегливість у досягненні мети;
- загальнонаукові - розуміння причинно-наслідкових зв'язків у природній системі, уміння їх пояснювати, наводячи приклади; здатність працювати з інформацією з предмету дослідження, здатність до пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання і використання (збір, узагальнення, обробка), зокрема, уміння роботи зі статистичними даними, що відображають результати моніторингу довкілля, стану природних та і природно-господарських територіальних систем;
- професійні - здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторових рівнях (регіональному, локальному), методології дослідження; здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між складовими довкілля та людиною,

розуміти стратегію розвитку територій; організаційні та правові знання у сфері природокористування та охорони природи.

8. Головною формою організації вивчення курсу є:

- лекції, бесіди, лекції-диспути;
- практичні роботи для закріплення у студентів основних положень теоретичного курсу;
- консультації;
- контрольна робота.

9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, поточна контрольна робота, залік, екзамен.

10. *Мова викладання*: українська

11. Список рекомендованої літератури:

Основна література

1. Врублевська О.О., Катеруша Г.П. Прикладна кліматологія. Конспект Лекцій / О.О. Врублевська, Г.П. Катеруша. Дніпропетровськ: «Економіка», 2005. 131 с.
2. Грицевич В.С. Математичні методи в суспільній географії: навчальний посібник-практикум для самостійної роботи студентів / В.С. Грицевич, І.В.Ванда. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 96с.
3. Грицевич В.С. Статистичні методи в суспільній географії: навчальний посібник-практикум для самостійної роботи студентів / В.С. Грицевич, Л.І.Котик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 64с.
4. Дорогунцов С. І. Оптимізація природокористування. В 5-ти т. Т.1. Київ : Кондор, 2004. 291 с.
5. Караїм О. А. Оптимізація природокористування : Методичні рекомендації до практичних робіт / Ольга Анатоліївна Караїм. – Луцьк : ВежаДрук, 2018. – 52 с. Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16068>
6. Кліматологічна обробка метеорологічних величин для прикладної мети / Методичні вказівки з дисципліни “Прикладна кліматологія» / О.О. Врублевська, Г.П. Катеруша. Одеса: ОДЕКУ, 2002. 93 с.
7. Мармоза А.Т. Практикум з статистики: Навчальний посібник. - К: Кондор, 2005. - 512 с.
8. Мармоза А.Т. Теорія статистики. К.: Центр учбової літератури, 2013. 592 с.
9. Шаблій О. Математичні методи в соціально-економічній географії - Навчальний посібник. Львів: Світ, 1994. 304 с.

Інтернет-ресурси

1. World Meteorological organization: <https://public.wmo.int/en>
2. Індикатори цілей розвитку в Україні: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/>
3. Відомості про систему моніторингу та дані про стан довкілля України: 1. Сайт Мінприроди: <http://www.menr.gov.ua/>
4. Сайт Українського гідрометеорологічного центру: <http://meteo.com.ua/> 4. Сайт Держводгоспу <http://scwm.gov.ua/>
5. Дані спостережень НАСА: <http://earthobservatory.nasa.gov/>
6. Дані про стан довкілля в Європі – сайт ЄАНС: www.eea.europa.eu/
7. Державна служба статистики: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Географічні карти України: <https://geomap.land.kiev.ua/>
9. Державний водний кадастр: <http://geoportal.davr.gov.ua:81/>
10. Моніторинг та екологічні оцінка водних ресурсів України: <http://monitoring.davr.gov.ua/>
11. Дані кліматичних умов: <https://power.larc.nasa.gov/data-access-viewer/>